

PARLAMA,PATLAMA, YANGIN VE YANGINDAN KORUNMA

BİTLİS İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İŞ
SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİRİMİ

YANGGIN

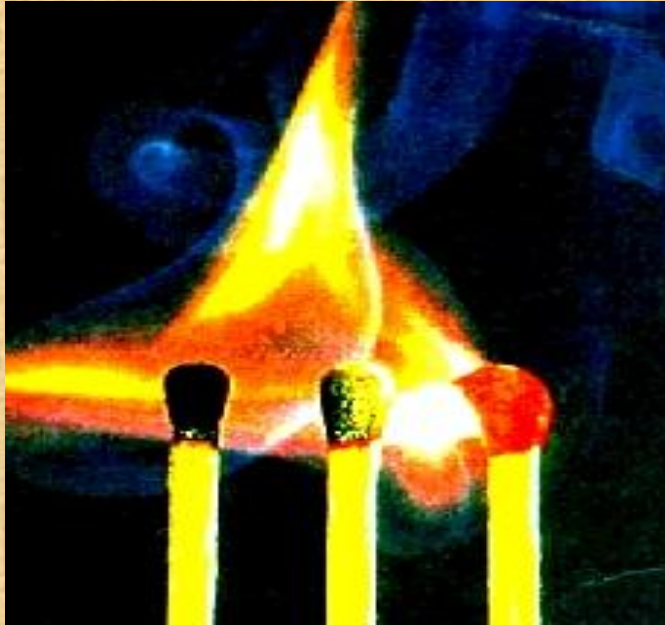
YANMA VE YANGIN

YANGIN

YANMA NEDİR?

● MADDENİN ISI VE OKSİJENLE BİRLEŞMESİ
SONUCU OLUŞAN KİMYASAL BİR OLAYDIR

Bu olay “Yangın Üçgeni“ adı verilen şekilde daha rahat görülebilir.

 OKSİJEN

 YANICI MADDE

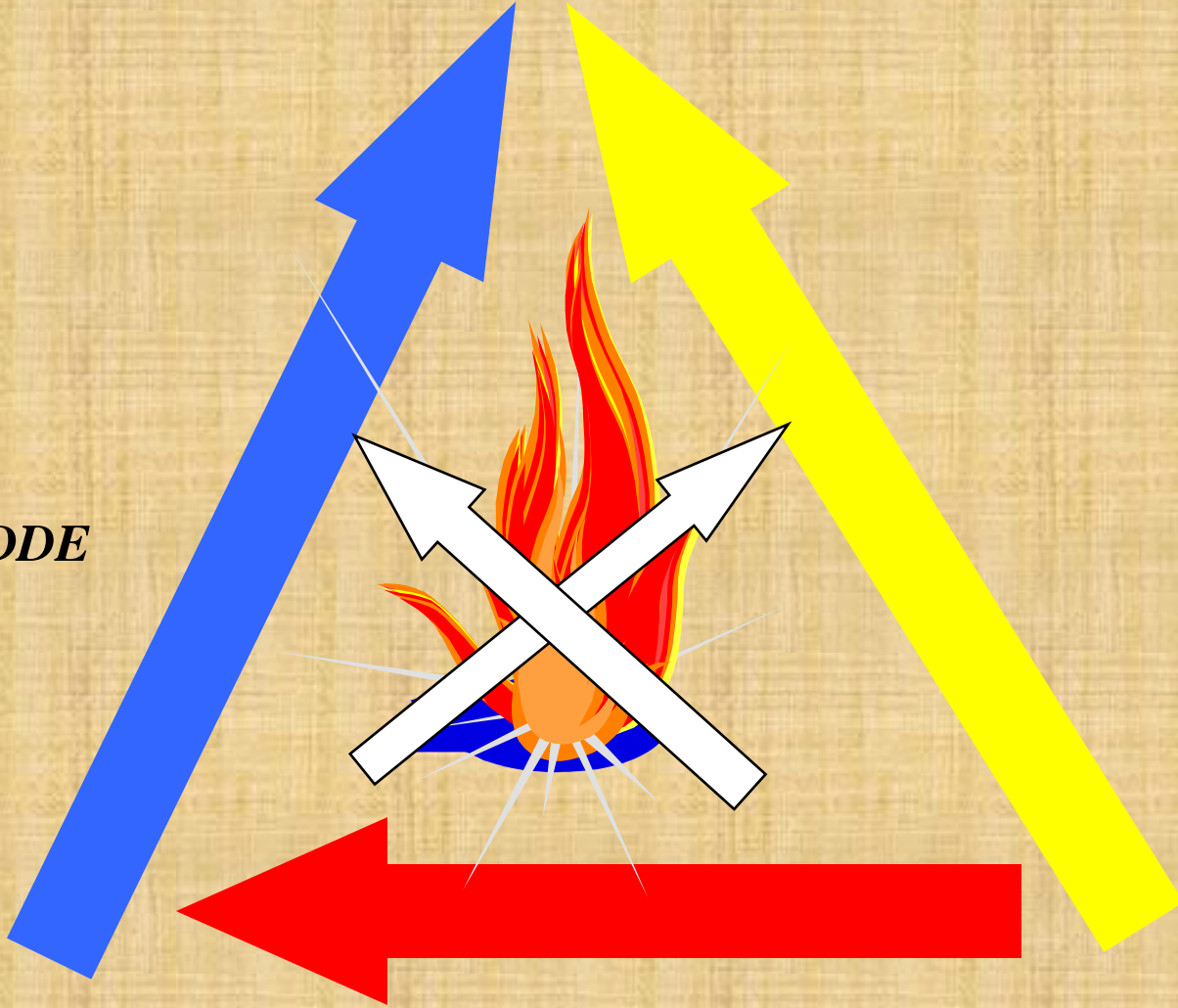
 ISI

 OKSİJEN

 YANICI MADDE

 ISI

YANMA OLMAZ

YANGIN NEDİR?

- Yararlanmak amacı ile yakılan ateş dışında oluşan ve denetlenemeyen yanma olayına **YANGIN** denir.

Diğer tanımları ise:

- Katı sıvı ve gaz halindeki yanıcı maddelerin alevlenerek kontrolsüz yanmalarıdır.
- Yararlı ateş yakılan yerler dışında, kontrolü elden çıkmış yanma olayıdır. (Örneğin: Ormanda bir yanma olayı yangındır. Akaryakıt depolarının yanması bir yangındır. vs)

YANMANIN ÇEŞİTLERİ:

- YAVAŞ YANMA
- HIZLI YANMA
- PARLAMA PATLAMA ŞEKLİNDE
YANMA ve
- KENDİ KENDİNE YANMADIR.

YANGIN SINIFLARI

● Yangın Çeşitleri ve Sınıflaması :

Yangınları çeşitli gruplar altında toplamak için yapılan çalışmalar neticesinde en uygun ayırım yanıcı madde cinslerine göre yapılmıştır. Bu sınıflama aşağıda belirtildiği gibi dört ana grupta belirlenmiştir.

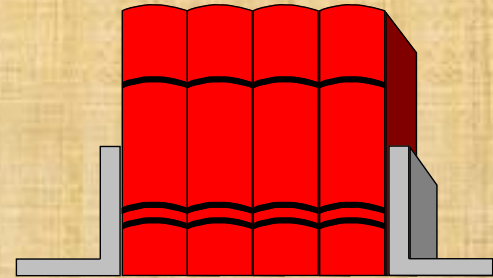
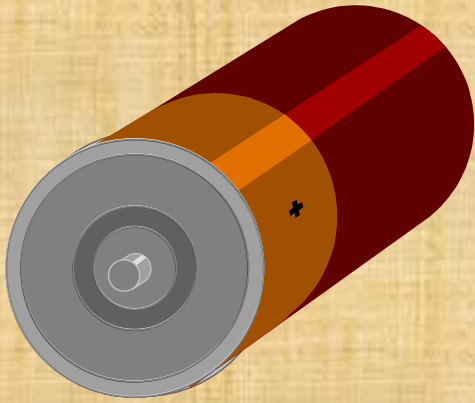

YANGIN SINIFLARI (TÜRLERİ)

- **A SINIFI YANGIN**
- **B SINIFI YANGIN**
- **C SINIFI YANGIN**
- **D SINIFI YANGIN**

● (A) TÜRÜ YANGIN YANICI KATI MADDELER
(ODUN,KÖMÜR,KAĞIT,OT,DOKUMALAR VB.)

YANGINIDIR.

● **(B) TÜRÜ YANGIN,
YANICI SIVI MADDELER
(BENZİN, BENZOL,
MAKİNA YAĞLARI,
LAKLAR, YAĞLI
BOYALAR, SOLVENT VB.)
YANGINIDIR.**

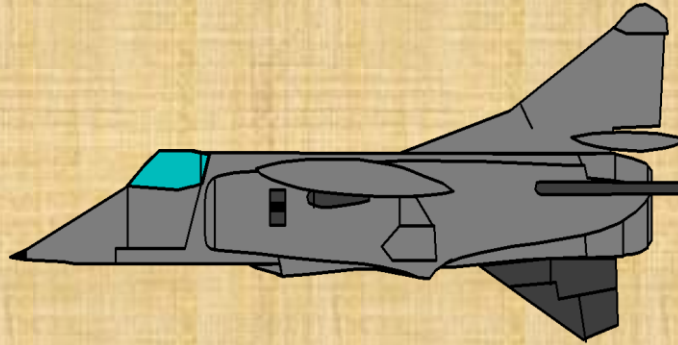

- **(C) TÜRÜ YANGIN, YANICI GAZ MADDELER (METAN, PROPAN, BÜTAN, LPG ASETİLEN, DOĞALGAZ, HİDROJEN VB.) YANGINIDIR.**

- **(D) TÜRÜ YANGIN, YANABİLEN HAFİF METALLER (ALÜMİNYUM, MAGNEZYUM, SODYUM, POTASYUM, LİTYUM VE BUNLARIN ALIŞIMLARI İLE KARIŞIMLARI) YANGINIDIR.**

YANGININ ÇIKMA NEDENLERİ

- Yangınlardan korunma önlemlerinin alınmaması
- Bilgisizlik
- İhmal ve dikkatsizlik
- Kazalar
- Sıçrama
- Sabotaj
- Tabiat olayları

YANGININ ÇIKMASINA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

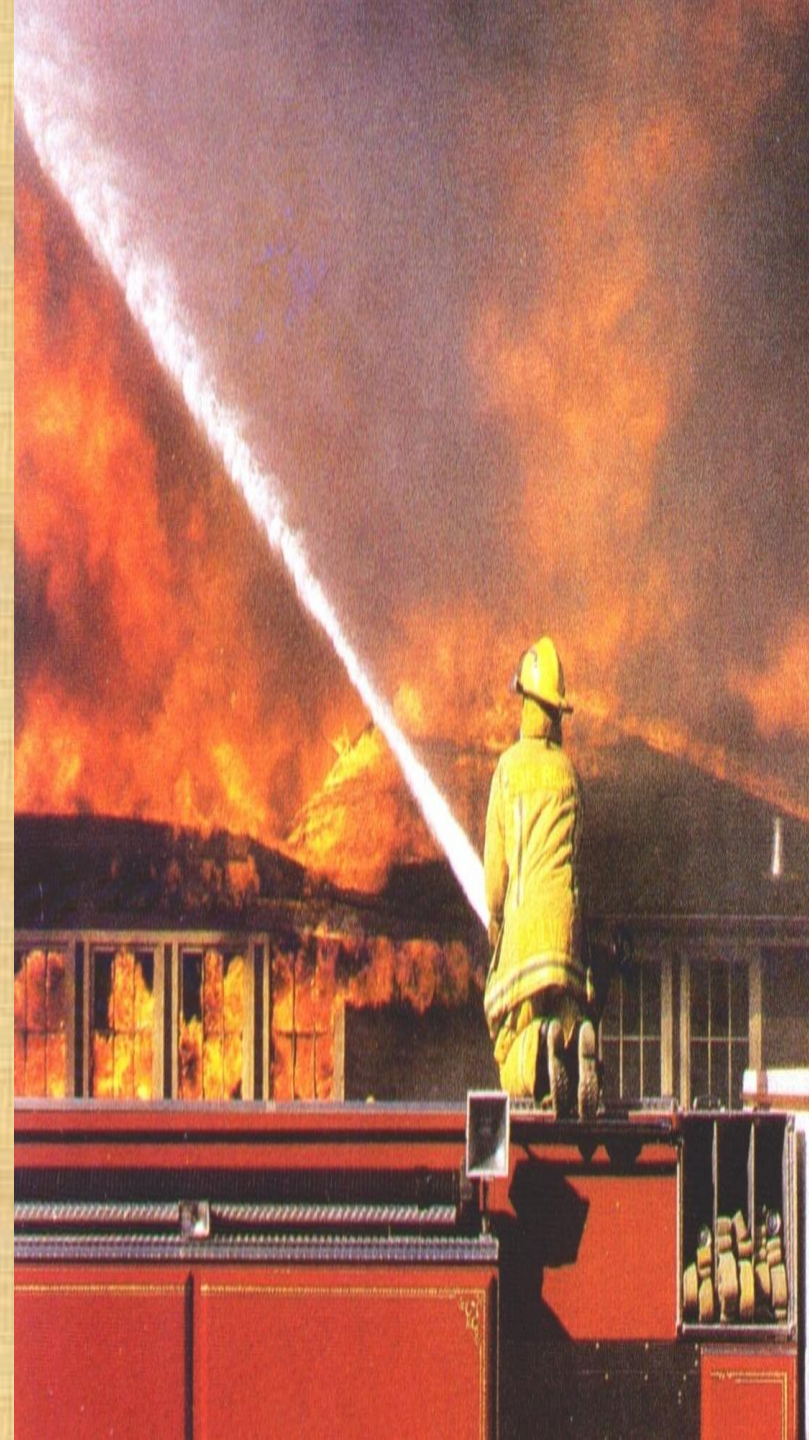
- Bacalar
- Sigara Kibrit
- Kıvılcım
- Elektrik
- Benzin
- Likit Petrol Gazı,Doğal Gaz
- Hayvanlar
- Yıldırım
- Güneş Işığı

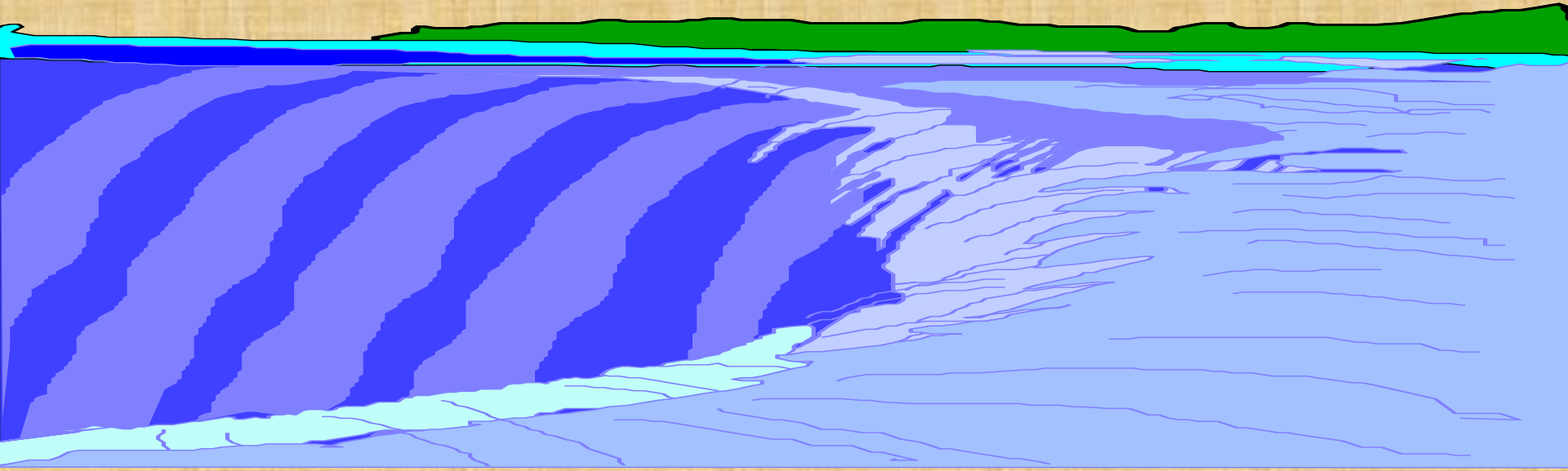
YANGIN SÖNDÜRME USÜLLERİ

- SOĞUTARAK SÖNDÜRME
- HAVAYI KESEREK SÖNDÜRME ve
- YANICI MADDEYİ ORTADAN
KALDIRARAK SÖNDÜRME DİR.

SOĞUTARAK SÖNDÜRME

- SU İLE SOĞUTMA
- YANICI MADDEYİ DAĞITMA
- KUVVETLİ ÜFLEMEDİR

HAVAYI KESEREK SÖNDÜRME

- ÖRTME
- BOĞMA
- OKSİJENİ AZALTMA

YANICI MADDEYİ ORTADAN KALDIRARAK SÖNDÜRME

- YANICI MADDEYİ ISIDAN AYIRMAK
- ARA BOŞLUĞU MEYDANA GETİRMEKTİR.

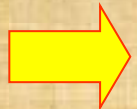
YANGIN SÖNDÜRMEDE KULLANILAN MADDELER

- SU
- KÖPÜK (FOAM)
- KURU KİMYEVİ TOZ
- CO₂
- HALOKARBON

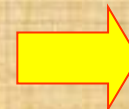

YANGINDAN KORUNMA VE YANGIN GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİ

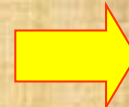
- YANGIN PLANI VE TAHLİYE PLANI HAZIRLANMALI.
- YANGINDAN KORUNMA VE YANGIN GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ BULUNMASI GEREKEN ARAÇ GEREÇ VE MALZEMELER TAMAMLANMALI, BUNLARIN KONTROLLERİ ZAMANINDA YAPILMALI.

● KİŞİLER YANGINDAN KORUNMA VE YANGIN GÜVENLİĞİ KONULARINDA BİLGİLENDİRİLMELİ. YANGIN SÖNDÜRME TÜPLERİNİN KULLANILMASI ÖĞRETİLMELİ. EĞİTİCİ VE BİLGİLENDİRİCİ AFİŞLER ASILMALI, AYRICA YANGIN KÖŞELERİ DÜZENLENMELİ.

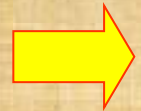

- V-OTOMAT VE KAÇAK AKIM SİGORTALARININ KULLANILMASI SAĞLANMALI.
- BELİRLENEN YERLER DIŞINDA ELEKTRİK SOBASI VE ELEKTRİK OCAĞI GİBİ ELEKTRİKLİ ALETLERİN KULLANILMASI YASAKLANMALI
- ELEKTRİK TESİSATININ YETKİLİ TEKNİK ELEMANLARCA YILDA EN AZ BİR KEZ KONTROL EDİLMESİ SAĞLANMALI.

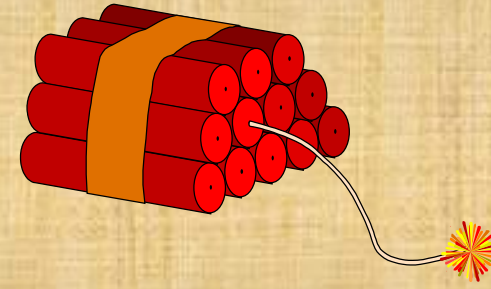
- BİNALARIN TAMAMI VEYA AYRI AYRI BÖLÜMLERİNİN, ELEKTRİĞİNİ LÜZUMU HALİNDE KESEBİLECEK VE YANGIN TEHLİKESİNDE KALMAYACAK BİR ALANDA, ELEKTRİK ANA ŞEBEKE PANOSU TESİS EDİLMELİ.
- YILDIRIM TEHLİKESİNE KARŞI PARATONER TESİS EDİLMELİ,
- BACALAR HER YIL İTFAİYEYE TEMİZLETTİRİLMELİ.

- İKİ KAT VE DAHA YÜKSEK BİNALARA YANGIN MERDİVENİNİ TESİS EDİLMELİ VE ÇIKIŞ-KAÇIŞ YOLLARI LEVHALARLA İŞARETLENMELİ,
- YANGIN ÇIKIŞ KAPILARININ İÇERİDEN GELENİN KOLAYCA AÇABİLECEĞİ BARİYER TERTİBATLI KOLU OLMALI, DIŞARI DOĞRU AÇILMALI VE ASLA KİLİT ALTINA ALINMAMALI, AYRICA ÇIKIŞ-KAÇIŞI ENGELLEYECEK HERHANGİ BİR ŞEY KONULMAMALI,

- ARŞİV ODALARI TERCİHEN BİNA DIŞINDA OLMALI
- BİNALARIN ÇATILARINDA YANICI, PARLAYICI VE PATLAYICI MADDELER DEPOLANMAMALI
- HER KATA VE KALORİFER DAİRESİNE YANGIN HORTUM DOLAPLARI TESİS EDİLMELİ,

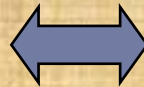
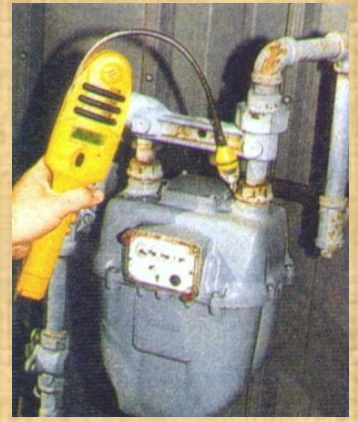

- YETERİ KADAR ELDE TAŞINABİLİR YANGIN SÖNDÜRÜCÜ BULUNDURULMALI VE UYGUN YERLERE YERLEŞTİRİLMELİ,
- BİNALARIN TEMİZLİĞİNE VE ATIKLARIN GÜVENLİ ALANLARA ULAŞTIRILMASINA GEREKEN ÖNEM VERİLMELİ,

- LABORATUVAR, KANTİN VE YEMEKHANELERDE, ELEKTRİK VE GAZLA ÇALIŞAN BÜTÜN CİHAZLARIN VANA VE ŞALTERLERİ KULLANIMINDAN SONRA KAPATILMALI,
- BİNALARIN, KÖMÜR VE SIVI YAKIT DEPOLARI TERCİHEN BİNA DIŞINDA TESİS EDİLMELİ,
- KALORİFERLİ BİNALARDA KÖMÜR DEPOSUNDA HAVALANDIRMA SAĞLANMALI,
- DOĞALGAZLA ISITILAN BİNALARDA GAZ KAÇAKLARINI HABER VEREN İKAZ SİSTEMİ TESİS EDİLMELİDİR.

YANGIN DOLABI KULLANIMI:

- Yangın dolabının önü daima açık tutulup önüne pano, dolap vs. konmayacaktır.
- Yangın dolapları içindeki hortumların bir ucu vanaya, diğer ucu lansa bağlı bulunup, hortum her an kullanıma hazır halde tutulacaktır.
- Yangın dolabının içi daima temiz tutularak, içerisine kağıt, toz bezi vs. konmayacaktır.

YANGIN DOLABI

YANGIN DOLABI KULLANIMI:

- Yangın dolapları amacı dışında kullanılmayacak,

- Binanın su ana vanasının yeri sorumlu personel tarafından bilinecektir.

YANGIN DOLABI

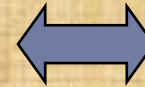

YANGIN DOLABI KULLANIMI:

- Vanalar açıldığında dolap içerisinde su sızıntısı olmayacak; şayet arızalı hortumlar, kelepçeler, contalar varsa değiştirilmeleri için derhal birim amirine bildirilecektir

GAZ KAÇAĞI HİSSEDERSENİZ

**SIGARA
İÇMEYİNİZ**

**KIBRIT VEYA ÇAKMAK
ÇAKMAYINIZ**

**ELEKTRİK
DÜĞMESİNİ
AÇMAYINIZ**

**ELEKTRİK
AÇIKSA
KAPATMAYINIZ**

BİNALARDA KURULACAK YANGINDAN KORUNMA EKİPLERİ

- SÖNDÜRME EKİBİ
- KURTARMA EKİBİ
- KORUMA EKİBİ
- İLKYARDIM EKİBİ

YANGINLA MÜDAHALE EKİPLERİNİN GÖREVLERİ

● EKİP AMİRİ:

Kendi görevini ifa etmekten, ekibi yönetmekten ve ekipler arası işbirliğini sağlamaktan sorumludur.

● **SÖNDÜRME EKİBİ:**

Yangın yerinin altındaki, üstündeki ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alır, yangını söndürmeye ve genişlemesini önlemeye çalışırlar.

● KURTARMA EKİBİ:

Yangın ve diğer acil durumlarda can ve mal kurtarma işlerini yaparlar

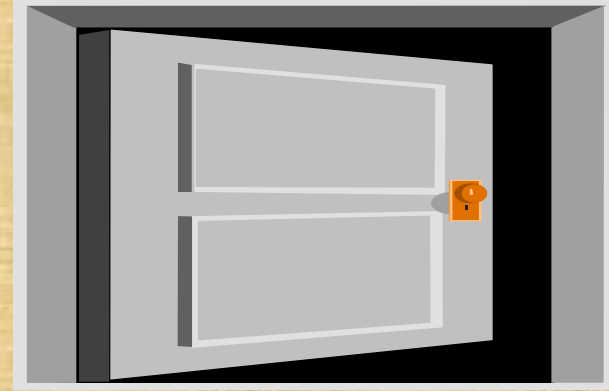
● KORUMA EKİBİ :

Kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakları korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek.

● **İLK YARDIM EKİBİ:**

Yangında yaralanan ve hastalananlar için ilk yardım hizmeti verirler.

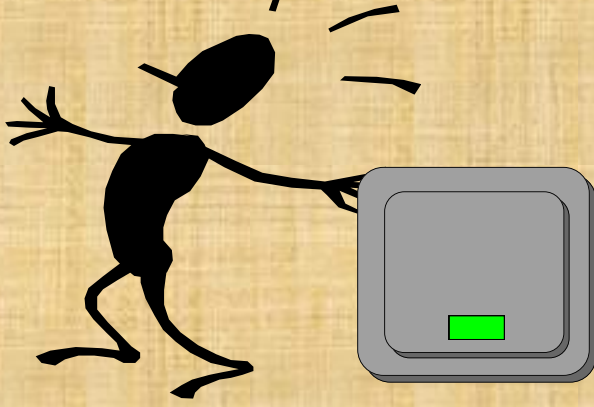
YANGIN GELİYORUM DEMEZ ...

**YANGIN KAPINIZI ÇALARSA NE
YAPACAK SINIZ ?**

YANGIN KAPINIZI ÇALARSA

● TELAŞLANMAYINIZ.

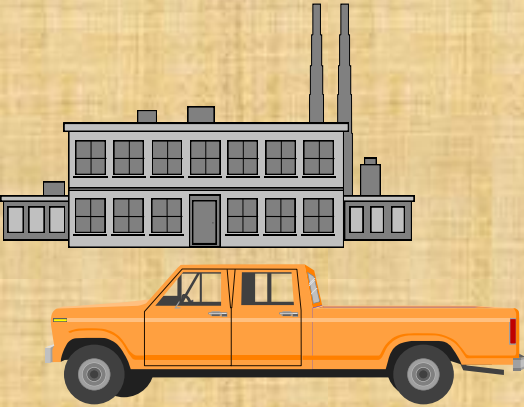
● BULUNDUĞUNUZ YERDE YANGIN İHBAR DÜĞMESİ VARSA ONA BASINIZ.

● İTFAİYE TEŞKİLATINA TELEFON (110) EDİNİZ.

● YANGIN YERİNİN ADRESİNİ EN KISA VE DOĞRU ŞEKİLDE BİLDİRİNİZ.

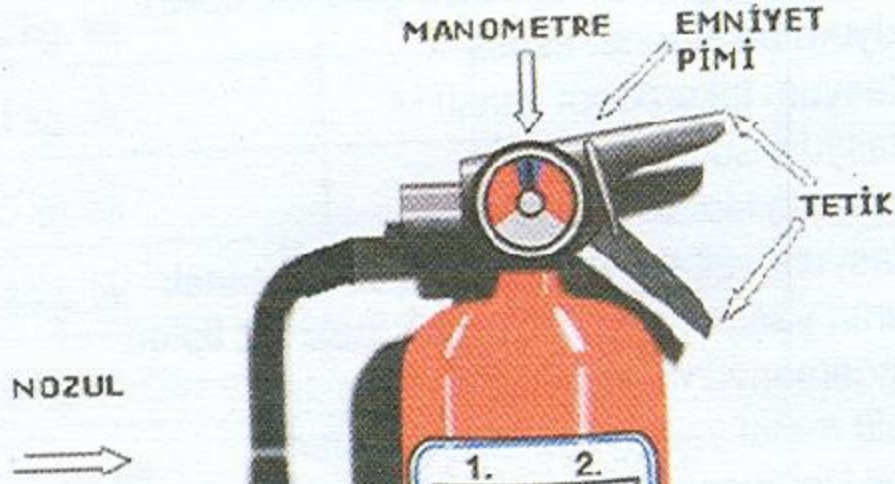
● MÜMKÜN İSE YANGININ CİNSİNİ DE BİLDİRİNİZ. (BİNA, BENZİN, MOTORLU TAŞIT VB.)

110 Yangın anında
hemen 110'yu arayın

- YANGINI ÇEVRENİZDEKİLERE DUYURUNUZ.
- İTFAİYE GELİNCEYE KADAR YANGINI SÖNDÜRMEK İÇİN ELDE MEVCUT VASITA VE İMKANLARDAN FAYDALANMAYA ÇALIŞINIZ.
- YANGININ YAYILMASINI ÖNLEMEK İÇİN KAPI VE PENCERELERİ KAPATINIZ. BUNLARI YAPARKEN KENDİNİZİ VE BAŞKALARINI TEHLİKEYE ATMAYINIZ.
- GÖREVLİLERDEN BAŞKASININ YANGIN SAHASINA GİRMESİNE MANİ OLUNUZ.

Tüp üzerinde
TS 862-EN3
standart numarası ve
CE belgesi olmalıdır.

NOT:
Tüp üzerinde
Hangi sınıf
Yangınlarda
kullanılacağı,
1000 V. enerjili
hatlarda
kullanılabilir ibaresi,
ve tüp kullanma
talimatı açık
şekilde
olmalıdır.

YANLIŞ

RÜZGÂRI
ARKANA AL

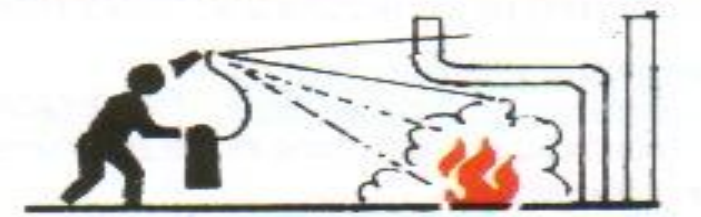
DOĞRU

CİHAZI
ALEVİN
DİBİNE TUT

CİHAZI
YANGININ
DOĞDUĞU
YERE TUT

EVVELÂ ÖNÜ
SONRA
İLERİYİ
SÖNDÜR

YANGIN
TAMAMEN
SÖNMEYEN
AYRILMA

CİHAZI OMUZ
HIZANA AS

TEŞEKKÜRLER...